

Toiminnan ja talouden toteutuminen 2023

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

13.3.2024

Sisällysluettelo

1	Talousarvion toteutuminen.....	1
2	Palveluyksiköiden talousarvion toteutuminen.....	5
2.1	Liikunta- ja kulttuurilautakunta.....	5
2.2	Liikunta	6
2.3	Kulttuuri	9
2.4	Vapaa sivistystyö	13
3	Eriytetyt laskelmat.....	15

1 Talousarvion toteutuminen

Toiminnan kuvaus

Liikunta ja kulttuuri -palvelussa tuotetaan kuntalaisten hyvinvointia ja kehittymistä edistäviä palveluja. Palveluyksikköjä ovat liikunta, kulttuuri ja kansalaisopisto, jotka tuottavat laadukkaan arjen ja vapaa-ajan palveluja Kouvolassa. Tavoitteena on parantaa kaupungin asukkaiden hyvinvointia ja vireyttä sekä edistää ihmisten itse kokemaa terveyttä. Palveluiden onnistuneella asiakaslähtöisellä toteutuksella on merkitystä koko kaupungin elinvoiman sekä vetovoimaisuuden kannalta.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Yhtenä tehtävänä on myös edistää liikuntaseurojen yhteistyötä.

Kulttuuripalveluiden perustehtävä on tukea asiakkaiden omaehtoisen itsensä kehittämisen, virkistytymisen ja yhteisöllisyyden tarpeita sekä vahvistaa kouvolaisten ja Kouvolan identiteettiä. Tehtäviin kuuluvat myös kulttuuriperinnön ylläpitäminen. Kirjastoissa ja kulttuuritaloissa tarjotaan myös tiloja eri asiakasryhmille. Palveluita ovat kirjasto, kulttuuritalot, museot, ja yleinen kulttuuritoimi (kulttuurikasvatus ja -tapahtumat, taidelaitos - ja muu kulttuuriyhteistyö). Asiakkaina ovat kaikenikäiset kouvolaalaiset, tapahtumien järjestäjät, yritykset ja matkailijat.

Kouvolan kansalaisopisto on vapaan sivistystyön oppilaitos, jossa tuetaan kaikenikäisten kuntalaisten monipuolista osaamista, kehittymistä ja hyvinvointia. Vapaan sivistystyön koulutuksella edistetään yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan osaamisperusteisten kurssien muodossa. Kansalaisopisto tarjoaa taiteen perusopetusta (TPO) kuudessa taiteenlajissa.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Uimahallien korjaustöistä johtuneet pitkät sulut vaikuttivat liikuntaryhmien ohjaustoimintaan, kansalaisopiston vesiliikuntakurssien toteutukseen ja liikuntapaikkojen ja -ryhmien kävijämääriin sekä tuloihin ja menoihin. Liikuntapaikkojen kävijämääriin vaikutti myös Haanojan haalin käytöstä poistuminen. Keskustassa Hansakeskuksessa sijainnut Pointin yhteisötilan yhteydessä toiminut liikuntatila siirtyi myös Porukatalolle ja avasi lokakuussa ovensa. Liikuntatilan yhteyteen siirtyivät myös liikuntaneuvonnan vastaanottopisteet. Avoin ja maksuton liikuntatila herätti paljon kiinnostusta, ja kävijämäärät kasvoivat vuoden loppua kohden. Syksyllä Kymenlaaksossa otettiin käyttöön liikuntaneuvonnan sähköinen liikuntalähete, jonka kautta Hyvinvointialueen palveluista ohjataan asiakkaita kuntien liikuntaneuvontaan.

Kulttuuritapahtumien osalta vuosi oli viime vuosia vilkkaampi, osa kesän tapahtumista keräsi ennätysyleisöjä. Maksuttomat ulkoilmatapahtumat ja lapsiperheille suunnatut tapahtumat olivat erityisen suosittuja. Tiettyjen tapahtumien tuottaminen hybriditapahtumina parantaa saavutettavuutta mutta kulttuurin tapahtumien osalta painopiste on livetapahtumissa. Kulttuuritalojen markkinointinimi muuttui Kouvolan tapahtumataloiksi ja uusi brändi on otettu käyttöön uusittujen nettisivujen kanssa. Pelitaidehankkeessa järjestettiin julkisen taiteen kilpailu ja toteutettiin pelillinen valotaideteos Valkealan monitoimitaloon. Kouvolan taidemuseo sai lahjoituksena merkittävän taidekokoelman taiteen keräilijä Markku Villikalta. Kokoelma sisältää n. 1500 teosta. Kirjastoissa panostettiin edelleen vahvasti lasten ja nuorten monipuolisen lukutaidon edistämiseen. Yhteisötyö siirtyi vuoden alussa kulttuurista konsernipalveluihin. Tämä näkyy myös henkilötyövuosien vähenemisenä vuodesta 2022.

Kansalaisopistossa toteutettiin yhteistyökursseja kolmen eri kumppanin kanssa. Taiteen perusopetuksen yhteistyö varhaiskasvatuksessa jatkui. Visuaalisten taideaineiden lisäksi päiväkodeissa opetettiin musiikkia ja sanataidetta eri puolilla Kouvola yhteensä 75 lapsiryhmässä.

Kouvolan kulttuuriohjelma 2023–2032 sekä Kouvolan liikuntaohjelma 2023–2032 valmistuivat. Ohjelmat antavat suuntaviivat palveluiden kehittämiseksi tulevina vuosina. Kulttuuriohjelma sisältää runsaasti toimenpide-ehdotuksia, jota kerättiin kuntalaisilta ja eri kulttuuritoimijoilta. Liikuntaohjelma

on pitkän aikavälin liikuntapoliittinen suunnitelma. Vuoden 2024 aikana kootaan työryhmä pohtimaan konkreettisia toimenpiteitä ohjelman linjausten toteuttamiseksi.

Riskianalyysi

Kolmatta vuotta jatkuva Ukrainan sota, hintojen ja korkojen nousu sekä väestön väheneminen ja rakennemuutos luovat epävarmuutta ja sitä kautta iso riskin valtion ja kuntien taloudelle ja hyvinvoinnille.

Erityisesti lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt, ja tiukentuneessa taloustilanteessa perheet säästävät lasten ja nuorten harrastuksista, jotka lisäisivät hyvinvointia. Toisaalta paineet palvelujen maksujen korotuksiin kasvavat ja resurssien leikkaaminen näkyvät palvelujen määrässä ja laadussa.

Tiukka henkilöstötilanne on toiminnallinen riski asiakaspalvelussa ja johtamisessa. Tulevaisuudessa työvoimapula tulee näkymään myös liikunta- ja kulttuuripalveluissa, kun kilpailu osaajista kiristyy työmarkkinoilla edelleen.

Liikuntapalveluissa muuttuva toimintaympäristö ja tehtävät edellyttävät liikuntapalveluilta valmiutta ennakoita ja suunnitelmallisesti reagoida muutoksiin, niin lyhyellä kuin pidemmälläkin aikavälillä. Suurimpina riskeinä liikuntapalveluissa voidaan tällä hetkellä pitää kaupungin taloudellista tilannetta, kuntalaisten liikkumattomuutta, muutoksia liikuntapalveluiden toiminnallisiin palveluihin, liikuntapalveluiden henkilöstön suppeutta ja riittävyttä, liikuntapaikkojen investointi- ja peruskorjaustarpeita. Hyvinvointialueen panostaminen ennaltaehkäiseviin palveluihin vaikuttaa myös kunnan tuottamiin liikunnan palveluihin. Liikuntaneuvontaan ja toimintakyvyltään heikentyneiden liikuntaryhmiin asiakkaat ohjautuvat pääsääntöisesti Hyvinvointialueen palveluista. Tämän vuoksi sujuva yhteistyö ja yhteinen tahtotila on toimivien ennaltaehkäisevien palveluiden edellytys. Näiden riskien sovittaminen liikuntalain asettamiin vaatimuksiin, kaupunkistrategiaan, liikuntaohjelmaan sekä kaupungin säästötoimiin ovat lisääntyvä haaste työyhteisöissä työhyvinvoinnin näkökulmasta, toiminnan kehittämisessä sekä kuntalaisten liikuntapalveluiden tarjonnassa ja hyvinvoinnissa.

Kulttuuripalveluiden keskeiset strategiset riskit liittyvät osin heikkokuntoisiin kiinteistöihin ja tällä hetkellä erityisesti henkilöresurssin ohuuteen. Heikon taloustilanteen takia vapautuvien tehtävien täyttäminen on vaikeutunut ja tilanne johtaa palvelutason laskuun. Suppea henkilöresurssi heikentää toiminnan laatua, mm. kehittämistyö vähenee. Yksintyöskentelyn riskit ovat lisääntyneet, kun turvallisuusympäristö on heikentynyt yleisissä tiloissa viime vuosina. Tilariski kasvaa koko ajan vanhenevissa, osittain jo teknisen elinkaarensa päässä olevissa monissa kulttuurin kiinteistöissä. Kulttuurin merkitys ihmisten hyvinvoinnin kannalta on myös tuoreen kulttuuriohjelman mukaan kouvolaalaisille erittäin tärkeä.

Kansalaisopiston strategisiin ja vahinkoriskeihin lukeutuvat osin erittäin heikkokuntoiset opetus- ja toimitilat, jotka eivät sovellu toimintaan (erityisesti esteettömyyden näkökulmasta). Toiminnallisena riskinä on osaavan opetushenkilöstön saatavuus. Kurssitarjonta on laajaa ja tarvitaan monenlaisia osaajia. Joidenkin ainealueiden tai kurssien osalta henkilöstön saatavuus on alueellamme vaikeaa, vaikka tuntiopettajien kelpoisuusehdot eivät ole yhtä tiukkoja kuin muissa opetustehtävissä. Kansalaisopiston strateginen ja taloudellinen riski on valtionosuuksien leikkaukset valtion talousarviossa. Valtionosuuksien pienentyessä merkittävästi opistotoiminnan laatu ja kyky vastata paikallisiin koulutustarpeisiin heikkenee. Talouden riskien kompensointi asiakasmaksuja korottamalla on mahdollista vain jossain määrin.

Lautakunnan talous

Toimintakatteen toteuma oli 95,8 %. Toimintatuotot toteutuivat 0,4 milj. euroa talousarviota suurempina saatujen avustusten suuremman määrän ansiosta, lisäksi muihin toimintatuottoihin kirjattiin lahjoituksena saadun taidekokoelman tasearvo n. 0,6 milj. euroa. Myyntituotot ja maksutuotot jäivät talousarviota pienemmiksi mm. uimahallien sulkujen vuoksi. Toimintamenot toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarviota pienempinä. Henkilöstömenojen toteuma oli 0,3 milj. euroa talousarviota pienempi. Joitakin tehtäviä oli osan vuotta täyttämättä tai hoidettiin vain osa-aikaisesti. Palvelujen ostojen määrä ylitti talousarvion n. 0,1 milj. eurolla. Muut toimintamenot toteutuivat 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Talousarvion tilavuokrissa oli mukana käytöstä poistunut Haanojan liikuntahalli. Lisäksi sisäisten kone- ja laitevuokrien määräytymisperiaatteet päivitettiin vuoden aikana, joten liikunnan koneiden ja laitteiden vuokrat alenivat talousarvioon arvioidusta summasta.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	3 606	0	3 606	4 055	449	112,4
Myyntitulot	1 365	0	1 365	1 116	-249	81,8
Maksutulot	450	0	450	427	-23	94,9
Tuet ja avustukset	58	0	58	371	313	639,8
Muut toimintatulot	1 733	0	1 733	2 140	408	123,5
Toimintamenot	-30 618	0	-30 618	-29 937	681	97,8
Henkilöstömenot	-9 503	0	-9 503	-9 179	324	96,6
Palkat ja palkkiot	-7 516	0	-7 516	-7 323	194	97,4
Henkilösivumenot	-1 987	0	-1 987	-1 856	131	93,4
Eläkemenot	-1 674	0	-1 674	-1 590	84	95,0
Muut henkilösivumenot	-313	0	-313	-266	46	85,2
Palveluiden ostot	-2 936	0	-2 936	-3 051	-115	103,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 389	0	-1 389	-1 302	87	93,7
Avustukset	-3 094	0	-3 094	-3 067	27	99,1
Muut toimintamenot	-13 695	0	-13 695	-13 338	357	97,4
Toimintakate	-27 012	0	-27 012	-25 882	1 130	95,8
Laskennalliset kustannukset	-183	0	-183	-1 026		
Poistot ja arvonalentumiset	-183	0	-183	-495	-312	270,9
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-531		
Kokonaiskustannukset	-27 195	0	-27 195	-26 909		

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

<p>Talousarviotavoite: Monipuolinen liikunta- ja kulttuuritarjonta</p>	<p>Tilannekuvaus: Kulttuuriohjelma ja liikuntaohjelma ovat valmistuneet ja hyväksytyt lautakunnassa.</p> <p>Aktiivipuistojen suunnittelu on kesken resurssipulan vuoksi, vaikka kaikkien alueiden aktiivipuistokyselyt on tehty.</p> <p>Liikkuvakouvola-somekanava on vakiinnuttanut paikkansa liikuntapalvelujen tiedotuskanavana.</p> <p>Kulttuuritapahtumien kävijämäärät selvässä nousussa. Uusi Kuusaa still@live -tapahtuma. Syksyllä "Ikä on vain numero"- konserttisarja sai erinomaisen vastaanoton.</p> <p>Kansalaisopiston kurssitarjonnassa 48 uutuuskurssia.</p>
<p>Talousarviotavoite: Saavutettava lasten ja nuorten harrastustoiminta</p>	<p>Tilannekuvaus: Lasten ja nuorten liikunnan harrastamismahdollisuuksista tiedotettu aktiivisesti verkkosivuilla, yleisövuoroja lisätty mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Lasten ja nuorten lukutaitotyötä tehtiin vuonna 2023 aktiivisesti, Erityislasten kulttuurikerhot (tanssi-, taide, teatteri-, musiikki-, bändikerho) keräsivät hyvin osallistujia.</p> <p>Taiteen perusopetusyhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa jatkunut. Päiväkodeissa 75 taiteen perusopetuksen ryhmää, joissa opiskellaan kuvataidetta, sanataidetta ja musiikkia.</p>

Henkilöresurssit

Henkilömäärä henkilötyövuosina (htv)	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	2,0	2,5	2,0
Liikunta	84,8	74,0	82,6
Kulttuuri	104,5	93,0	82,7
Vapaa sivistystyö	15,4	15,0	15,4
Liikunta- ja kulttuurilautakunta yhteensä	206,7	184,5	182,9

Toiminnan volyyymi

Liikunta	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Uimahallien kävijämäärä	190 527	200 000	166 090
Kuntosalien kävijämäärä	16 864	17 000	14 817
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	1 240 217	1 500 000	979 504
Liikunnanohjauksen kävijämäärä	10 823	10 000	12 574
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä	16	15	26

Kulttuuri	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kirjastokäynnit	516 825	550 000	550 207
Museoiden kävijämäärä	12 672	17 000	16 023
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	15 914	10 000	15 604
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä	27 184	15 000	24 779
Kirjaston tapahtumien määrä	512	400	628
Museoiden tapahtumien määrä	176	200	145
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	253	600	520
Kulttuuritapahtumien määrä	16	25	30
Kulttuuritalojen kävijämäärä	79 578	110 000	100 606
Vapaa sivistystyö	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	6 005	5 500	5 902
Kansalaisopiston kurssien määrä	1 076	600	1 095
Kansalaisopiston tapahtumat	26	40	30

2 Palveluyksiköiden talousarvion toteutuminen

2.1 Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Toiminnan kuvaus

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan käyttösuunnitelma sisältää lautakunnan menot ja palvelun johdon menot. Kaupungin uudessa kaupunkistrategiassa kasvun kärkiä ovat lapset ja nuoret sekä yritykset. Lautakunta toteuttaa työssään kaupunkistrategian tavoitteita ja linjauksia sekä valvoo oman toimialansa velvoittavan lainsäädännön ja talousarvion toteutumista. Lautakunta seuraa toimialalla tapahtuvaa kehitystä ja tutustuu muualla tehtyihin ratkaisuihin.

Riskianalyysi

Edellytykset hyvään johtamiseen ovat edelleen haasteena jatkuvan kiireen ja niukan henkilöstöresurssin vuoksi. Erityisesti palveluista tiedottaminen, markkinointi ja viestintä tarvitsevat lisäresurssia, samoin jatkuvasti lisääntyvä hanke- ja investointiavustusten hakeminen ja raportointi.

Palveluyksikön talous

Liikunta ja kulttuurilautakunta palveluyksikön toimintakatteen toteutuma on 108,0 % talousarviosta. Toimintamenot toteutuivat hieman talousarviota suurempina palvelujen ostojen osalta.

Liikunta ja kulttuurilautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	0	0	0	5	5	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	5	5	0
Toimintamenot	-343	0	-343	-375	-32	109,4
Henkilöstömenot	-282	0	-282	-288	-7	102,4
Palkat ja palkkiot	-229	0	-229	-236	-7	102,9
Henkilösivumenot	-53	0	-53	-53	0	99,9
Eläkemenot	-44	0	-44	-45	0	101,1
Muut henkilösivumenot	-8	0	-8	-8	1	93,7
Palveluiden ostot	-44	0	-44	-70	-26	158,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	0	-2	-2	1	64,5
Muut toimintamenot	-14	0	-14	-15	-1	104,8
Toimintakate	-343	0	-343	-370	-28	108,0
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	370		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	370		
Kokonaiskustannukset	-343	0	-343	0		

2.2 Liikunta

Toiminnan kuvaus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikunta on kunnan peruspalvelu ja tärkeä osa kuntalaisten hyvinvointia.

Kaupungin tehtävänä on turvata liikuntapalveluiden mahdollisimman tasa-arvoinen saatavuus kaikille kuntalaisille. Keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden edistäminen. Kaupunki tukee kaupunkilaisten liikkumista kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, avustamalla kansalaistoimintaa ja tarjoamalla liikuntapaikkoja.

Toimintaympäristön muutokset

Uimahallien korjaustoimenpiteet vaikuttivat liikuntaryhmien ohjaustoimintaan, liikuntapaikkojen ja -ryhmien kävijämääriin sekä tuloihin. Urheilupuiston uimahallin laajennus ja peruskorjaus sekä Eskolanmäen liikuntahalli hankkeet ovat edenneet suunnitelmien mukaan ja hankkeiden toteutus alkaa vuoden 2024 loppupuolella. Liikuntapaikkojen vuoden 2023 pieninvestoinneista toteutettiin kaikki lukuun ottamatta Pioneerikentän tekonurmea.

Kouvolan liikuntaohjelma 2023–2032 valmistui ja hyväksyttiin liikunta- ja kulttuurilautakunnassa kesäkuussa. Liikuntaohjelma on pitkän aikavälin liikuntapoliittinen suunnitelma, jonka tavoitteena on edistää liikkumista ja urheilua Kouvolassa. Ohjelma-asiakirja tulee nähdä ajan ja tilannemuutosten myötä päivittyvänä työkaluna, jonka tavoitteita ja toimenpiteiden toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Vuoden 2024 aikana kootaan työryhmä pohtimaan konkreettisia toimenpiteitä ohjelman linjausten toteuttamiseksi.

Alle kouluikäisten lasten liikuntaselvityksen tulokset valmistuivat. Kyselyyn vastasi 233 alle kouluikäisen lapsen huoltajaa. Kyselystä saatiin tietoa lasten ja perheiden liikuntatottumuksista, liikkumista rajoittavista ja edistävistä tekijöistä, liikuntapaikkojen käytöstä ja tyytyväisyydestä

liikuntapalveluihin. Koululaisten ja opiskelijoiden liikuntaselvitys siirtyi toteutettavaksi vuoden 2024 alussa.

Keskustan Hansakeskuksessa sijainnut Pointin yhteisötila aloitti toimintansa Porukkatalolla, Savonkadulla. Yhteisötilan yhteydessä ollut liikuntatila siirtyi myös Porukkatalolle ja avasi lokakuussa ovensa rakennuksen 4.kerroksessa. Liikuntatilan yhteyteen siirtyivät liikuntaneuvonnan vastaanottopisteet Hansakeskuksesta sekä pääkirjastolta. Keskustan aluetoimikunnan tuella liikuntatilaan saatiin kaksi uutta kuntoilulaitetta. Avoin ja maksuton liikuntatila herätti paljon kiinnostusta, ja kävijämäärät kasvoivat vuoden loppua kohden.

Syksyllä Kymenlaaksossa otettiin käyttöön pitkään valmisteilla ollut liikuntaneuvonnan sähköinen liikuntalähete, jonka kautta Hyvinvointialueen palveluista (terveydenhuolto) ohjataan asiakkaita kuntien liikuntaneuvontaan. Samalla toteutettiin laajamittaiset koulutukset lähetteen käyttöönottoon. Liikuntaneuvontaa voidaan kutsua kunnan ja Hyvinvointialueen yhdyspintapalveluksi. Kouvolassa liikuntaneuvoja ja Hva:n hyvinvointivalmentaja tekevät tiivistä yhteistyötä erityisesti työikäisille kohdentuvissa elintapaohjausryhmissä.

Yhteistyö Perhekeskusten kanssa on synnyttänyt uudenlaisen palvelun liikkumaan aktivoinnin yksikköön osaksi perheiden liikuntaneuvontaa. Vuoden 2024 alussa aloitetaan lyhytkurssimuotoiset vauva vanhempi- liikuntaryhmät, joita ohjaa liikuntaneuvoja.

Kaupungin ja seurojen välillä on pidetty erilaisia yhteistyöfoorumia aikaisemmin muun muassa seurafoorumit, seuraparlamentti ja lajikohtaiset palaverit, joissa on keskitetty lasten ja nuorten harrastustoimintaan, liikuntapaikkainvestointeihin ja vuorojakoon sekä niiden yhteistyömuotoihin. Nämä tapaamiset ja workshopit korvaavat seurafoorumien ja luovat hyvää pohjaa uusien toimintamallien luomiselle paikallisen liikunta- ja urheilukulttuurin vahvistamiseen, tiedon jakamiseen, vaikuttamiseen ja osallistamiseen.

Riskianalyysi

Muuttuva toimintaympäristö ja tehtävät edellyttävät liikuntapalveluilta valmiutta ennakoida ja suunnitelmallisesti reagoida muutoksiin, niin lyhyellä kuin pidemmälläkin aikavälillä. Suurimpina riskeinä voidaan tällä hetkellä pitää kaupungin säästö- ja sopeuttamistoimenpiteitä sekä muutoksia liikuntapalveluiden toiminnallisiin palveluihin ja niistä johtuvia tulonmenetyksiä.

Kaupungin taloudellinen tilanne tuo riskiä liikuntapalveluiden henkilöstön riittävyyteen sekä liikuntapaikkojen investointi- ja peruskorjaustarpeeseen. Liikuntapaikkojen suuri korjausvelka ja vanhentunut kiinteistökanta tuovat haasteita tilojen kunnossapitoon ja palveluihin. Vähenevän henkilöstöresurssien sovittaminen liikuntalain asettamiin vaatimuksiin sekä kaupungin säästötoimiin on lisääntyvä haaste työyhteisöissä työhyvinvoinnin näkökulmasta sekä kuntalaisten liikuntapalveluiden tarjonnassa.

Liikuntapalveluiden riskinä on, että kuntalaisten liikkumattomuus kasvaa ja ennaltaehkäisevään toimintaan sekä palveluihin ei ole riittävää resurssia. Henkilöresurssin ja uusien menetelmien sekä välineistön palvelujen tuottamisen riittävyys on turvattava, että liikuntapalveluilla on kulloisessakin tilanteessa niin määrällisesti kuin laadullisesti oikein mitoitettu henkilöstö ja välineistö. Se vaatii edellä mainittujen resursointia, jotta palvelut saadaan tuotettua asian mukaisesti ja säästösten esittämällä tavalla.

Suppea henkilöstöresurssi hankaloittaa toiminnan kehittämistyötä ja tekee joistain palveluista haavoittuvaisia, kun omasta henkilöstöstä ei riitä resursseja välttämättä edes osittaiseen sairaspoissaolojen paikkaukseen.

Hyvinvointialueen panostaminen ennaltaehkäiseviin palveluihin vaikuttaa myös kunnan tuottamiin liikunnan palveluihin. Esimerkiksi liikuntaneuvontaan ja toimintakyvyltään heikentyneiden liikuntaryhmiin asiakkaat ohjautuvat pääsääntöisesti Hyvinvointialueen palveluista. Tämän vuoksi sujuva yhteistyö ja yhteinen tahtotila on toimivien ennaltaehkäisevien palveluiden edellytys.

Liikuntapaikoilla keskeiset strategiset riskit liittyvät yksintyöskentelyyn sekä heikkokuntoisiin kiinteistöihin. Yksintyöskentelyn riskit ovat merkittävät varsinkin talviaikaan hiihtolatujen ja luistelualueiden hoidossa. Lisäksi suurissa tapahtumissa ja peleissä vähäinen henkilöstöresurssi sekä osittain vanhentunut työkalusto on turvallisuusriski.

Palveluyksikön talous

Liikunnan palveluyksikön toimintakatteen toteutuma on 99,2 % talousarviosta. Liikunnan tuloja heikensivät uimahallien sulut. Valkealan uimahallin vaurioiden korjaustyöt kestivät koko vuoden ja Kuusankosken uimahalli oli suljettuna puoli vuotta sähkökeskuksen siirron vuoksi. Tulot toteutuivat 0,4 milj. euroa pienempinä kuin talousarvio. Menot toteutuivat 96,8 % jääden n. 0,5 milj. euroa talousarviota pienemmiksi. Vuokramenot toteutuivat n. 0,3 milj. euroa talousarviota pienempinä. Myös henkilöstökulut toteutuivat talousarviota pienempinä mm. joidenkin tehtävien ollessa osan vuotta täyttämättä.

Liikunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	2 535	0	2 535	2 167	-368	85,5
Myyntitulot	1 162	0	1 162	906	-256	77,9
Tuet ja avustukset	8	0	8	32	24	403,8
Muut toimintatulot	1 365	0	1 365	1 229	-136	90,0
Toimintamenot	-14 547	0	-14 547	-14 084	463	96,8
Henkilöstömenot	-3 663	0	-3 663	-3 552	111	97,0
Palkat ja palkkiot	-2 893	0	-2 893	-2 830	63	97,8
Henkilösivumenot	-769	0	-769	-721	48	93,8
Eläkemenot	-649	0	-649	-617	31	95,2
Muut henkilösivumenot	-121	0	-121	-104	17	85,9
Palveluiden ostot	-1 323	0	-1 323	-1 378	-55	104,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-465	0	-465	-419	46	90,2
Avustukset	-264	0	-264	-236	28	89,5
Muut toimintamenot	-8 832	0	-8 832	-8 499	333	96,2
Toimintakate	-12 012	0	-12 012	-11 917	95	99,2
Laskennalliset kustannukset	-160	0	-160	-851		
Poistot ja arvonalentumiset	-160	0	-160	-472	-312	295,1
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-379		
Kokonaiskustannukset	-12 172	0	-12 172	-12 768		

Toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Liikunta: Saavutettava lasten ja nuorten harrastustoiminta	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Tiedotus harrastusmahdollisuuksista: kouvola.fi/lastenliikunta- ja kouvola.fi/lastenerityisliikunta -verkkosivujen ylläpito ja hyödyntäminen harrastusmahdollisuuksien esille tuomisessa.	Tilannekuvaus: Lasten liikunnan harrastusmahdollisuuksista tiedotettu aktiivisesti somessa ja netin koontisivuilla.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Yleisövuorojen tarpeen kartoitus ja lisääminen liikuntapaikoilla.	Tilannekuvaus: Liikuntapaikkojen yleisövuoroja on lisätty mahdollisuuksien mukaan. Erityisesti talvi- ja syyslomien aikaan järjestetyt avoimet liikuntavuorot palloilusaleissa olleet suosittuja.

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Liikunta: Monipuolinen liikunta- ja kulttuuritarjonta	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Eteläisen ja pohjoisen aktiivipuistojen suunnitelmien laadinta ja Korja-Elämäki-Jaala – aktiivipuistokyselyn tekeminen sekä aktiivipuistosuunnitelmien huomioiminen investointiohjelmissa.	Tilannekuvaus: Aktiivipuistojen suunnittelu on kesken resurssipulan vuoksi, vaikka kaikkien alueiden aktiivipuistokyselyt on tehty. Suunnitelmien valmistuessa huomioidaan ne investointiohjelmissa.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Liikuntalähete Walmu toimimaan liikuntaneuvonnan ja HVA:n välillä.	Tilannekuvaus: Sähköinen liikuntalähete otettu käyttöön. Sote -ammattilaisia koulutettu sähköisen liikuntaläheteen, Walmun käyttöön.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Liikuntaohjelman valmistuminen.	Tilannekuvaus: Liikuntaohjelma valmistunut ja hyväksytty lautakunnassa.
Käyttösuunnitelman toimenpide: Tiedotus liikuntamahdollisuuksista: Liikkumaan! liikunnan tiedotuslehdet 2xvuodessa ja Liikkuvakouvola some-kanavilla seuraajien lisääntyminen ja julkaisujen kattavuuden kasvu	Tilannekuvaus: Kuntalaisilta tulee Liikkuvakouvola -somekanavien kautta entistä enemmän kysymyksiä liikuntapalveluihin ja -paikkoihin liittyen. Asema kaupungin liikuntapalveluiden tiedotuskanavana on vakiintunut hyvin. Seuraajien määrä kasvaa koko ajan tasaisesti. Facebookin videoiden kattavuus 1,5 t – 195 t välillä.

2.3 Kulttuuri

Toiminnan kuvaus

Kulttuuripalveluiden perustehtävä on tukea asiakkaiden omaehtoisen itsensä kehittämisen, virkistytymisen ja yhteisöllisyyden tarpeita sekä vahvistaa kaupunkilaisten ja Kouvolan identiteettiä. Tehtäviin kuuluvat myös kulttuuriperinnön ylläpitäminen ja elinvoiman edistäminen kulttuurin ja taiteen avulla. Kulttuuripalveluissa tarjotaan myös tiloja eri asiakasryhmille kirjastoissa ja kulttuuritaloissa sekä Porukkatalolla. Palveluita ovat kirjasto, kulttuuritalot, museo ja yleinen kulttuuritoimi (kulttuurikasvatus ja -tapahtumat, taidelaitos - ja muu kulttuuriyhteistyö). Asiakkaina ovat kaikenikäiset kouvolaalaiset, tapahtumien järjestäjät, yritykset ja matkailijat.

Toimintaympäristön muutokset

Kouvolan kulttuuriohjelman 2023–2032 saatiin valmiiksi ja lautakunta hyväksyi sen huhtikuussa. Ohjelma antaa suuntaviivat kulttuuripalveluiden kehittämiselle tulevina vuosina ja se sisältää runsaasti toimenpide-ehtotuksia, joita kerättiin kuntalaisilta ja eri kulttuuritoimijoilta. Yhdessä kuntalaisten ja ammattilaisten kanssa työstetyn ohjelman kolme keskeistä tavoitetta ovat: kulttuurin ja taiteen roolin edistäminen osana hyvinvointia ja alueen elinvoimaa, taide- ja kulttuurialan ammattilaisten ymmärtäminen ja arvostaminen luovana, paikkakuntaa elävöittävä voimavarana sekä kulttuurin näkyväksi tuominen kouvolaalaisten arkeen.

Kulttuuritapahtumien osalta vuosi on ollut vilkkain koronan jälkeen lähes kaikissa kulttuurin yksiköissä. Osa kesän kulttuuritapahtumista keräsi ennätysyleisöjä esim. Wiipurintien markkinat. Maksuttomat ulkoilmatapahtumat ja lapsiperheille suunnatut tapahtumat olivat erityisen suosittuja. Kulttuurin yhtenä haasteena on viestinnän ja markkinoinnin riittävyys, tapahtumien saavutettavuus koko Kouvolan alueella sekä tasapuolisuus ja osallistumismahdollisuudet. Näihin haasteisiin myös kulttuuriohjelmassa kiinnitetään paljon huomiota. Ohjelman toimenpiteiden toteutuksen kautta osaan näistä asioista löytyy ratkaisu. Tiettyjen tapahtuminen tuottaminen hybriditapahtumana parantaa saavutettavuutta mutta kulttuurin tapahtumien osalta painopiste on ehdottomasti livetapahtumissa. Hybriditapahtumat tuovat myös lisäkustannuksia. Striimien kautta tavoitettiin viime vuonna huimat 440 000 katselukertaa, erityisen suosittuja Näkökulmia Suomen historiaan –luennot.

Valtuuston päätöksen mukaisesti kulttuuri-investointeja on alettu viemään eteenpäin teatteri edellä. Teatteri-hankkeen toteutumista siirrettiin kuitenkin vuodelle eteenpäin. Pääkirjaston uudistamishankkeesta tehtiin päätös ja sen suunnittelu aloitetaan 2024.

Kulttuuritalojen markkinointinimi muuttui Kouvolan tapahtumataloiksi. Uusi brändi on valmistunut ja se on otettu käyttöön uusittujen nettisivujen kanssa. Tilojen myyntiohjelma "Moppi" otettiin käyttöön vuoden lopussa ja syksyn aikana on järjestetty ohjelman käyttöön liittyviä koulutuksia. Ohjelman kehitystyö jatkuu edelleen. Ravintolayrittäjä toimi talojen ravintoloissa vuoden 2023 loppuun saakka. Kuusankoskitalon ulkonäyttämö remontointiin syksyllä ja kokoushuone Mattila uudistettiin viihtyisämmäksi ja ajanmukaiseksi. Kuusankoskitalossa järjestettiin suosittu Risto Vuorimiehen LOVE -valokuvanäyttely ja yhteistyössä kaupungin tapahtumatuotannon sekä nuorisopalveluiden kanssa Kuusaa still@live –tapahtuma.

Museoiden näyttelyissä kävi ennätysmäärä kävijöitä. Museon ohjatuissa koululaisten työpajoissa kävi lähes 2400 koululaista. Pelitaidehankkeessa toteutettiin julkisen taiteen kilpailu ja toteutettiin pelillinen valotaideteos "Yhteispeli" Valkealan monitoimitaloon. Vuonna 2023 Kouvolan taidemuseo sai lahjoituksena taiteen keräilijä Markku Villikan merkittävän taidekokoelman. Loppuvuonna valmisteltiin teosten vastaanottamista. Museokaupan toimintaa kehitettiin, mikä näkyi museokaupan tulojen kasvuna. Kokoelmien digiointia jatkettiin.

Kirjastossa panostettiin edelleen vahvasti lasten ja nuorten monipuolisen lukutaidon edistämiseen. Kirjaston pienistä resursseista huolimatta koulu- ja päiväkotiyhteistyö oli aktiivista. Lasten ja nuorten kirjaston käyttö saatiin kasvamaan, vaikka heidän määränsä kaupungissa vähenee. Lasten ja nuorten aineistoon tehtiin Kouvolassa peräti 394 188 lainaa. Ikäihmisten lukemista ja vireyttä tuettiin Hyvinvointialueen kanssa yhteisellä Tuppa lukemaan- hankkeella. Valkealan kirjasto muutti monitoimitaloon ja aukeaa alkuvuodesta 2024. Inkeröisten monitoimitalon kirjaston rakentaminen ja suunnittelu etenee. Monitoimitalojen kirjastoista tulee sekä oppimisympäristöjä että työskentelyn ja oleskelun paikkoja kaiken ikäiselle väestölle. Haanojan ja Myllykosken tilauudistusten hankesuunnittelu käynnistyi. Molemmissa tähdätään kustannustehokkaaseen ja monitoimijaiseen tilaan.

Laajimman kävijävolyymien kulttuuripalveluiden pääkirjaston ja opiston hankesuunnittelu alkaa vuonna 2024. Tavoitteena on kouvolaisten kohtaamispaikka, johon tulee mm. Lapsiperheiden keidas palvelemaan kaikkien lapsiperheiden yhteisöllisyyttä.

Riskianalyysi

Kulttuuripalveluiden keskeiset strategiset riskit liittyvät osin heikkokuntoisiin kiinteistöihin ja tällä hetkellä erityisesti henkilöresurssin ohuuteen. Heikon taloustilanteen vuoksi kaikkia vapautuvia tehtäviä ei ehkä voida täyttää ja tilanne johtaa palvelutason laskuun. Suppea henkilöresurssi heikentää toiminnan laatua, mm. kehittämistyö vähenee. Yksityöskentelyn riskit ovat merkittäviä varsinkin, kun turvallisuusympäristö on heikentynyt yleisissä tiloissa viime vuosina. Riskinä nähdään myös puutteelliset ennakkovaikutusten arvioinnit, ne tehdään usein kiireellä tai ei lainkaan eikä niitä ei aina hyödynnetä päätöksenteossa. Tilariski kasvaa koko ajan vanhenevissa, osittain jo teknisen elinkaarensa päässä olevissa monissa kulttuurin kiinteistöissä. Talouden haasteet vaikuttavat

palveluiden kehittämisen näkökulmasta haastavalta ja lisäävät epävarmuutta. Kulttuurin merkitys ihmisten hyvinvoinnin kannalta on myös tuoreen kulttuuriohjelman mukaan kouvolaalaisille erittäin tärkeä.

Palveluyksikön talous

Kulttuurin palveluyksikön toimintakatteen toteuma on 92,0 %. Toimintatuotot toteutuivat talousarviota suurempina saatujen avustusten talousarviota suuremman määrän ansiosta, lisäksi muihin toimintatuottoihin kirjattiin lahjoituksena saadun Villikan taidekokoelman tasearvo n. 0,6 milj. euroa. Myyntituotot jäivät edelleen hieman pienemmiksi kuin talousarvioon oli arvioitu. Toimintamenot jäivät talousarviota pienemmiksi pääosin henkilöstömenojen osalta. Tehtäviä oli osan vuotta täyttämättä tai hoidettiin vain osa-aikaisesti.

Kulttuuri 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	586	0	586	1 342	756	229,0
Myyntitulot	199	0	199	187	-12	94,0
Maksutulot	0	0	0	3	3	0,0
Tuet ja avustukset	40	0	40	255	215	636,9
Muut toimintatulot	348	0	348	898	550	258,2
Toimintamenot	-12 783	0	-12 783	-12 567	215	98,3
Henkilöstömenot	-3 874	0	-3 874	-3 726	149	96,2
Palkat ja palkkiot	-3 063	0	-3 063	-2 963	100	96,7
Henkilösivumenot	-811	0	-811	-763	48	94,1
Eläkemeno	-683	0	-683	-656	28	95,9
Muut henkilösivumenot	-128	0	-128	-107	20	84,0
Palveluiden ostot	-1 152	0	-1 152	-1 196	-44	103,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-873	0	-873	-815	58	93,4
Avustukset	-2 830	0	-2 830	-2 831	0	100,0
Muut toimintamenot	-4 053	0	-4 053	-4 000	54	98,7
Toimintakate	-12 196	0	-12 196	-11 225	971	92,0
Laskennalliset kustannukset	-23	0	-23	-466		
Poistot ja arvonalentumiset	-23	0	-23	-23	0	100,5
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-443		
Kokonaiskustannukset	-12 219	0	-12 219	-11 691		

Toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Kulttuuri: Saavutettava lasten ja nuorten harrastustoiminta			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Aktiivista monipuolisten lukutaitojen edistämistä yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja kotien kanssa. Seurataan kirjaston pedagogisiin tapaamisiin osallistuvien lasten ja nuorten määrää.	Tilannekuvaus: Lasten ja nuorten lukutaitotyötä tehtiin vuonna 2023 aktiivisesti, vaikka henkilöresurssit ovat minimissä. Lasten ja nuorten aineiston lainaus nousi todella korkeaksi, vaikka lasten ja nuorten määrä jatkuvasti vähenee. Yhteistyö perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja kotien kanssa oli erittäin aktiivista.		
Mittarit			
Osallistujat (kpl)	Lähtöarvo 12/2022 4 000	Toteuma-arvo 12/2023 5 992	Tavoitearvo 12/2023 4 500
Käyttösuunnitelman toimenpide: Erityislasten ja -nuorten harrastustarjonnan mahdollistaminen kulttuurikerhoissa. Seurataan kerhojen lukumäärää sekä osallistujien määrää.	Tilannekuvaus: Erityislasten kulttuurikerhot (tanssi-, taide, teatteri-, musiikki-, bändikerho) käynnistyneet helmikuun alussa. Osallistujia kerhoissa kerrallaan on 4–21. Osallistujia oli vuoden aikana yhteensä 842 ja kerhokertoja oli 103.		
Mittarit			
Osallistujat (kpl)	Lähtöarvo 12/2022 80	Toteuma-arvo 12/2023 842	Tavoitearvo 12/2023 80
Mittarit			
Kerhojen määrä (lkm)	Lähtöarvo 12/2022 5	Toteuma-arvo 12/2023 5	Tavoitearvo 12/2023 5

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Kulttuuri: Monipuolinen liikunta- ja kulttuuritarjonta			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Kulttuuriohjelman laatiminen. Kulttuuriohjelma valmistuu keväällä ja on käytettävissä talousarvion ja toiminnan suunnittelun tukena jatkossa.	Tilannekuvaus: Kulttuuriohjelma laadittu ja hyväksytty 19.4.2023 liikunta- ja kulttuurilautakunnassa. Ohjelman toimenpiteiden suunnittelu käynnistyi osana talousarviovalmistelua.		
Käyttösuunnitelman toimenpide: Monipuolinen kulttuuritarjonta. Seurataan kaupungin kaikkien kulttuuriyksiköiden tarjontaa ja käyntilukuja.	Tilannekuvaus: Kulttuuritapahtumien kävijämäärissä selvää vilkastumista koronavuosien jälkeen. Muutamia nostoja: Näkökulmia historiaan-luennot, Poikilon Überhund-näyttely sekä kirjaston retropelipäivä herättivät erityisen suurta kiinnostusta. Kuusankoskitalossa järjestettiin uusi Kuusaa still@live -tapahtuma. Kulttuurista virkistystä kesään -tapahtumasarja keräsi mukavasti yleisöä. Syksyllä "Ikä on vain numero"- konsertisarja erinomaisen vastaanoton. Satuviikot syksyllä keräsivät yli 2700 osallistujaa.		
Mittarit			
Osallistujat (kpl)	Lähtöarvo 12/2022 109 042	Toteuma-arvo 12/2023 184 703	Tavoitearvo 12/2023 115 500
Mittarit			
Tapahtumat (kpl)	Lähtöarvo 12/2022 2 212	Toteuma-arvo 8/2023 2 888	Tavoitearvo 12/2023 2 430

Vapaa sivistystyö

Toiminnan kuvaus

Kouvolan kansalaisopistossa järjestetään vapaan sivistystyön koulutusta, joka on omaehtoista itsensä kehittämistä. Vapaan sivistystyön koulutuksella edistetään yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Tavoitteena on edistää myös ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia. Opiston asiakkaina on eri ikäiset kaupunkilaiset, jotka opiskelevat ja harrastavat kursseilla eri puolilla Kouvolaa lukuisissa toimipisteissä. Kansalaisopisto tarjoaa taiteen perusopetusta (TPO) kuudessa taiteenlajissa. TPO on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää taideopetusta, joka perustuu lakiin ja asetukseen. Opinnot perustuvat Opetushallituksen antamiin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin ja ne tarjoavat mahdollisuuden tavoitteelliseen, harrastuspohjaiseen opiskeluun ja oman taiteen tekemisen ja ilmaisun kehittämiseen taiteen eri osa-alueilla.

Toimintaympäristön muutokset

Kaupungin sähkönsäästötoimet vaikuttivat kansalaisopiston kurssitoimintaan vielä kevätlukukaudella 2023: Urheilupuiston uimahallin sulkua tammikuussa muutti vesiliikuntakurssien aikatauluja. Samoin Valkealan ja Kuusankosken uimahallien remontit vaikuttivat opiston vesiliikuntakurssien toteutukseen. Taiteen perusopetuksen yhteistyö varhaiskasvatyüksiköissä jatkui. Visuaalisten taideaineiden lisäksi päiväkodeissa opetettiin musiikkia ja sanataidetta eri puolilla Kouvolaa yhteensä 75 lapsiryhmässä. Yhteistyökursseja toteutettiin vuoden kolmen kumppanin kanssa: Kouvolan kaupungin kotoutumisen tuen, Monikulttuurikeskus Saagan ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa toteutettiin kotoutumisen kokemusasiantuntijakoulutus, Liikuntaseura Tempo kanssa toteutettiin kesäliikuntakursseja ja Kuusankosken Teatterin kanssa toteutettiin esitys Harjunpää ja rakkauden lait. Kuntotalon huonon sisäilman vuoksi on jouduttu tekemään ylimääräisiä tilamuutoksia ja siirtämään esim. maahanmuuttajaäitien lasten ryhmä kirjaston tiloihin, kun opiston tiloissa toiminta ei ole onnistunut.

Riskianalyysi

Kouvolan opistotalon heikot tilat muodostavat riskin monella tapaa sekä kurssilaisten että henkilökunnan näkökulmasta. Tilat eivät ole esteettömät, joten osalle kuntalaisista ei ole lainkaan mahdollista osallistua opiston kursseille. Tilat eivät myöskään vastaa nykyaikaisen vapaan sivistystyön pedagogisen toiminnan tarpeita. Opiston toimipisteitä on ympäri kaupunkia ja tilojen kunto sekä huono saavutettavuus huolettaa muissakin tiloissa. Suurin osa opetushenkilöstöstä on määräaikaisia tuntiopettajia. Sijaisten saaminen tuntiopettajille on haasteellista, sillä tarvittavaa ainealueiden osaamista ei juurikaan ole saatavilla. Opiston hallinnon osaamista on myös huonosti saatavilla, joten hallintohenkilöstön poissaoloihin ei yleisesti ottaen löydy sijaisia. Poissaolojen paikkaus muun työn ohella kiristää entisestään tiukkoja henkilöstöresursseja, joten ainoa vaihtoehto on tarkka priorisointi. Opiston henkilöstössä on eläköitymisen kynnyksellä olevia työntekijöitä, heiltä lähivuosina vapautuvien täyttäminen on epävarmaa. Tämän vuoksi heidän osaamisensa ja hiljaisen tietonsa siirtoa on ryhdyttävä toteuttamaan. Opiston pitää jatkuvasti tuoda toimintaansa näkyväksi eri ikäisille kuntalaisille, sillä heidän vapaa-ajastaan kilpailevat monet muutkin toimijat. Oto-viestinnän resursseja on kuitenkin vähän. Opiston kurssien käynnistyminen riippuu usein siitä, saadaanko markkinointiviestiä perille ja kiinnostuvatko kuntalaiset kursseista. Erityisesti tämä riski kohdistuu tuntiopettajien toimeentuloon, sillä heille maksetaan palkkaa vain toteutuneista kursseista. Vuoden opetustuntimäärien ylläpitäminen on tärkeää siksi, että ne vaikuttavat viiveellä valtionosuuden määrään.

Palveluyksikön talous

Vapaan sivistystyön palveluyksikön toimintakatteen toteuma on 96,3 %. Toimintatuotot toteutuivat talousarviota suurempina avustusten ja myyntituottojen osalta. Toimintamenoissa henkilöstömenot toteutuivat talousarviota pienempinä, myös palvelujen ostoissa toteuma on talousarviota pienempi. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat toteutuivat hieman talousarviota suurempina.

Vapaa sivistystyö 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu ta	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	485	0	485	541	56	111,6
Myyntitulot	5	0	5	24	19	485,0
Maksutulot	450	0	450	424	-26	94,2
Tuet ja avustukset	10	0	10	79	69	794,2
Muut toimintatulot	20	0	20	14	-6	68,9
Toimintamenot	-2 946	0	-2 946	-2 911	35	98,8
Henkilöstömenot	-1 685	0	-1 685	-1 613	72	95,8
Palkat ja palkkiot	-1 331	0	-1 331	-1 294	37	97,2
Henkilösivumenot	-354	0	-354	-319	35	90,2
Eläkemenot	-298	0	-298	-272	26	91,2
Muut henkilösivumenot	-56	0	-56	-47	8	84,8
Palveluiden ostot	-418	0	-418	-408	10	97,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49	0	-49	-66	-17	134,9
Muut toimintamenot	-795	0	-795	-825	-29	103,7
Toimintakate	-2 461	0	-2 461	-2 370	91	96,3
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-80		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-80		
Kokonaiskustannukset	-2 461	0	-2 461	-2 450		

Toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Vapaa sivistystyö: Saavutettava lasten ja nuorten harrastustoiminta			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Taiteen perusopetuksen saavutettavuuden ja kattavuuden kehittäminen yhteistyöverkostojen kanssa. Varhaiskasvatuksen TPO-kurssitarjonnan optimointi. Mitataan ryhmien lukumäärää.	Tilannekuvaus: TPO:n varhaiskasvatusyhteistyö jatkuu. Vuonna 2023 yhteensä 75 yhteistyökurssia. Riskinä mahdolliset sijaisjärjestelyt. On tullut yllättäviä muutoksia suunnitelmiin, joten yhteistyö on työllistänyt jonkin verran enemmän.		
Mittarit			
Määrä (Kpl)	Lähtöarvo 12/2022 94	Toteuma-arvo 12/2023 75	Tavoitearvo 12/2023 40

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite, Vapaa sivistystyö: Monipuolinen liikunta- ja kulttuuritarjonta			
Käyttösuunnitelman toimenpide: Verkostojen rakentaminen ja kehittäminen hyvinvointialueen kanssa. Mitataan kontaktien määrää.	Tilannekuvaus: Kansalaisopisto on muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa osallistunut hyvinvointialueen kulttuurilähetteen määrittelytyöhön.		
Mittarit			
Määrä (Kpl)	Lähtöarvo 12/2022 0	Toteuma-arvo 12/2023 2	Tavoitearvo 12/2023 1

3 Eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kustannuslaskennan periaatteet

Kustannukset on kohdennettu ulkoiseen kokous- ja konserttipalveluun ja sisäiseen vuokraukseen pääosin prosentuaalisesti. Kohdistamisprosentit on määritelty sisäisen ja ulkoisen tuotannon tulojen suhteessa v. 2019 tiedoilla, joka on viimeisin ns. normaali vuosi kulttuuritalojen toiminnassa. Hallinnon ja tukipalveluiden kustannukset (muut laskennalliset kustannukset) on kohdistettu toiminnoille vyörytyksillä, kohdentaminen on tehty henkilöstöhallinnon osalta palkkakulujen suhteessa ja muun hallinnon osalta ulkoisten menojen suhteessa.

Kokous- ja konserttipalvelut	2023	2022
Liikevaihto	152 140,04	159 832,08
Liiketoiminnan muut tuotot	22 428,09	30 216,64
Materiaalit ja palvelut	-122 257,05	-107 755,96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 697,39	-34 885,21
Ostot tilikauden aikana	-27 697,39	-34 885,21
Palvelujen ostot	-94 559,66	-72 870,75
Henkilöstökulut	-377 832,10	-340 794,57
Palkat ja palkkiot	-301 073,69	-282 980,43
Henkilösivukulut	-76 758,41	-57 814,14
Eläkekulut	-66 368,76	-47 662,86
Muut henkilösivukulut	-10 389,65	-10 151,28
Poistot ja arvonalentumiset		0,00
Suunnitelman mukaiset poistot		0,00
Arvonalentumiset		0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-1 017 150,79	-908 303,80
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-1 342 671,81	-1 166 805,61
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00
Korkotuotot		0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 342 671,81	-1 166 805,61
Muut laskennalliset kustannukset	-35 112,47	-36 881,26
Toiminnan kokonaiskustannukset	-1 377 784,28	-1 203 686,87